Prima instanță: Judecătoria Drochia, sediul Rîșcani, (judecător: Ion Rabei)
Dosarul nr. 2a - 19/2026 (PIGD: 2-25084814-03-2a-15012026)

CURTEA DE APEL NORD
Colegiul Civil și de contencios administrativ
D E C I Z I E

17 iunie 2026 **mun. Bălți**

Completul de judecată în componența:
Președintele completului, judecător **Elena Grumeza**
Judecătorii **Natalia Costaș, Ivan Parii**

examinând *în procedura scrisă a cererilor cu valoare redusă*, cererea de apel declarată de Vangheli Dumitru prin intermediul avocatul Bălănuță Ion,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de A.E.Î. „Corlăteni", împotriva lui Vangheli Dumitru, Vangheli Anișoara și Nenescu Sergiu cu privire la încasarea datoriei, dobânzii și penalității, și *cererea reconvențională* înaintată de către Vangheli Dumitru împotriva A.E.Î. „Corlăteni", intervenienți accesorii Vangheli Anișoara și Nenescu Sergiu cu privire la declararea nulității clauzelor abuzive,

împotriva hotărârii Judecătoriei Drochia, sediul Rîșcani din 29 septembrie 2025,

constată:

Pretențiile reclamantului:

La 13 iunie 2025 A.E.Î. „Corlăteni" a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Vangheli Dumitru, Vangheli Anișoara și Nenescu Sergiu cu privire la încasarea datoriei, dobânzii, penalității și recuperarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, la data de 10 iunie 2024 A.E.Î. „Corlăteni" (împrumutător) a încheiat cu pârâtul Vangheli Dumitru (împrumutatul) un contract de împrumut *****, prin care A.E.Î. „Corlăteni" s-a obligat să-i transmită ultimului cu titlul de împrumut suma de 30 000, 00 (treizeci mii) lei cu o dobândă anuală de 30% anual (pct.2.3., iar pârâtul Vangheli Dumitru s-a obligat să achite suma împrumutului în rate lunare și să restituie dobânzile aferente. În acest sens a fost întocmit și un grafic anexat la contract.

Susține reclamantul că, pentru garantarea executării obligației pârâtului prevăzute de prezentul contract, au garantat personal fidejusori Vangheli Anișoara și Nenescu Sergiu, conform pct. 4.1. -4.8. al contractului și contract de fidejusiune.

Deoarece pârâtul Vangheli Dumitru nu și-a onorat obligațiile privind restituirea ratelor împrumutului și a dobânzilor aferente conform graficului stabilit, prin intermediul Poștei Moldovei au fost somați toți pârâții. Însă, scrisorile reclamantului au fost ignorate.

Menționează că, potrivit pct.3.5 a contractului și art. 10 lit. h) al Legii nr. 139 din 21 iunie 2007 asociațiilor de economii și împrumut, pentru sumele restante ale împrumutului, debitorul va plăti asociației penalități.

Astfel, pârâții urmează să restituie: 28 948,27 lei, formată din suma împrumutului 21 896,32 (douăzeci și una mii opt sute nouăzeci și șase) lei; dobânda aferentă -4939,95 (patru mii nouă sute treizeci și nouă) lei; Penalitate de întârziere – 2112 (două mii o sută doisprezece) lei, care a fost calculată pentru perioada 22 februarie 2025 – 01 septembrie 2025.

Menționează că, la momentul depunerii cererii de către pârâți a fost achitată în calitate de împrumut suma de 8 103,68 lei. Astfel, din 30 000,00 lei (suma împrumutată) – 8 103,68 lei (suma achitată) = 21 896,32 lei (suma spre plată). Respectiv reieșind din obligațiile contractuale, pârâții datorează reclamantului în calitate de împrumut suna de 21 896,32 lei.

La momentul depunerii cererii de către pârâți, a fost achitată în calitate de dobânzi aferente suma de 5 317,34 lei, 10 257,29 lei (dobânda aferentă împrumutului) -5 317,34 lei (dobânda aferentă achitată)= 4 939,95 lei (suma spre plată). Respectiv, reieșind din obligațiile contractuale, pârâții datorează reclamantului în calitate de dobânzi aferente suma de 4 939,95 lei.

Susține reclamantul că, pârâții nu și-au onorat obligația sa de restituire a banilor împrumutați. Respectiv pârâții sunt obligați să-și execute obligațiunile asumate prin contract.

Totodată, susține apelantul că, toate tentativele de a restitui datoria nu s-au soldat cu succes, deoarece debitorul și fidejusorii se eschivează cu rea voință de la onorarea obligațiilor sale și nu răspund la somațiile reclamantului.

Reclamantul A.E.Î. „Corlăteni” își întemeiază cerere pe prevederile art. art. 39, 774, 864, 915, 942, 947, 1242, 1244, 1247, 1248 Cod Civil și solicită:

- admiterea cererii;
- încasarea în mod solidar de la Vangheli Dumitru, Vangheli Anișoara și Nenescu Sergiu în beneficiul A.E.Î. „Corlăteni” în baza contractului ***** din 10 iunie 2024 suma de 28 948.27 lei (suma împrumutului 21 896.32 lei, dobânda aferentă -4 939.95 lei și penalitatea de întârziere -2 112,00 lei);
- încasarea în mod solidar de la Vangheli Dumitru, Vangheli Anișoara și Nenescu Sergiu în beneficiul A.E.Î. „Corlăteni” cheltuieli de judecată în sumă de 6 408,00 lei (taxa de stat 1208,00 lei, taxa de timbru 200,00 lei și cheltuieli de asistență juridică 5 000,00 lei).

La data de 14 iunie 2025 Vangheli Dumitru prin intermediul avocatului Bălănuță Ion a depus o referință la cererea reconvențională. Concomitent cu referința depusă a depus o cerere reconvențională prin care a solicitat:

- admiterea acțiunii reconvenționale,
- constatarea caracterului abuziv și declararea nulității absolute a pct. 2.3 în partea ce prevede obligația de plată a dobânzii de mărime de 30,00% anual și cp. 3.5 în partea ce prevede obligația de plată a penalității de întîrziere în mărime de 0,0% pe zi, din contractul de împrumut.

În motivarea cererii reconvenționale Vangheli Dumitru a menționat că, la 10 iunie 2024 a încheiat cu A.E.Î. „Corlăteni" un contract de împrumut *****. Potrivit condițiilor contractual, împrumutul urma a fi acordat în mărime de 30 000,00 lei, cu o dobândă în mărime de 30% anual. Totodată contractul prevedea o obligație de plată a penalității de întîrziere în mărime de 0,04% pe zi. Conform pct. 4.1 din contract, obligația de plată a creditului a fost asigurată de fidejusorii Nenescu Sergiu și Vangheli Anișoara.

Dat fiind faptul că a admis întîrziere la restituirea împrumutului, A.E.Î. „Corlăteni" s-a adresat cu o cerere de chemare în judecată privind încasarea solidar a datoriei. Vangheli Dumitru nu este de acord cu acțiunea înaintată de A.E.Î. „Corlăteni", din care considerente a format prezenta acțiune reconvenționale.

Menționează Vangheli Dumitru că potrivit contractului de împrumut, obligația de plată a dobânzii rezultă din pct. 2.3, iar penalitatea de întîrziere, rezultă din pct. 3.5. al contractului.

Astfel, reiterând dispozițiile art.art. 1069, 1072 alin.(1) , 1077 alin. (1) pct. 3), și 1079 Cod civil precum și art. 3 și 6§1 din Directiva 93/13 CEE, a menționat că clauzele contractuale care prevăd plata dobânzii și a penalității de întîrziere nu au fost negociate. A.E.Î. „Corlăteni" folosind aceleași tip de contracte pentru o multitudine de clienți, iar dânsul având doar opțiunea de a accepta sau a refuza contractul.

Susține că A.E.Î. „Corlăteni" nu a prezentat nici o probă ce ar demonstra faptul negocieri individuale a calculelor contractuale, iar simplul fapt că a fost semnat contractul nu servește temei suficient pentru a constata că contractul a fost negociat de fapt. Consideră că semnarea contractului, fără negocierea reală a calculelor contractuale (mărimea dobânzii și penalitatea de întîrziere), nu poate fi apreciată drept o negociere a contractului.

Reiterează Vangheli Dumitru că nu poate fi apreciat caracterul negociat al contractului de împrumut prin simpla semnare a acestuia, deoarece în cazul dat părțile contractuale nu se află pe poziție de egalitate, nici în privința cunoștințelor speciale și nici în ceea ce privește puterea de negociere. A.E.Î. „Corlăteni" fiind un profesionist ce se ocupă cu acordarea creditelor, pe când el fiind o simplă persoană

fizică, care nu a avut posibilitatea de a negocia contractul, ci doar să-l semneze sau nu.

Mai susține Vangheli Dumitru că consimțământul său la încheierea contractului de credit a fost exprimat în contextul unei stări de constrângere financiară, deoarece avea nevoie urgent de bani, stare de care A.E.Î. „Corlăteni" a profitat și i-a impus obligații excesive, aflându-se într-o poziție defavorabilă. Învederează că negocierea directă cu consumatorul nu echivalează cu prezentarea pachetului de servicii de către creditor și cu obligația de informare, deoarece negocierea presupunând ca partea împrumutatul să aibă posibilitate studierii și modificării clauzelor contractuale.

Un argument suplimentar, în favoarea celor menționate, reclamantul Vangheli Dumitru a mai remarcat și faptul că caracterul negociabil al contractului de împrumut, este că la faza precontractuală, pârâtul A.E.Î. „Corlăteni" a acționat contrar dispozițiile art. 16 lit. c) din Legii privind protecția consumatorului nr. 105 din 13 mai 2003, deoarece nu a fost furnizat consumatorului Vangheli Dumitru informații precontractuale și nu a fost transmis ultimului cu suficient timp înainte contractul pentru a lua cunoștință , în prealabil cu textul acestuia, pentru a putea lua o decizie informativă cui privire la eventuala încheiere a contractului.

În contextul celor menționate Vangheli Dumitru a menționat că, nu au fost negociate și nici nu a avut posibilitate reală de a negocia și de a se familiariza cu condițiile contractului, din care considerente solicita ca clauzele prevăzute la pct. 2.3 în partea ce prevede obligația de plată a dobânzii de întîrziere în mărime de 30,00% anuale și în partea ce prevede obligația de plată a penalității de întîrziere în mărime de 0,04% pe zi, din contractul de împrumut ***** din 10 iunie 2024, să fie declarate abuzive, în temeiul prevederilor art. art. 328 alin. (1), 239 alin. (1), 332 alin.(1) și 1076 alin.(1) și (3) Cod Civil.

Poziția instanței de fond:

Prin hotărârea judecătoriei Drochia, sediul Rîșcani din 29 septembrie 2025, s-a admis integral acțiunea înaintată de A.E.Î. „Corlăteni".

- S-a încasat, în mod solidar, din contul lui Vangheli Dumitru, Vangheli Anișoara și Nenescu Sergiu în beneficiul A.E.Î. „Corlăteni", suma împrumutului în mărime de 21 896,32 (douăzeci și una mii opt sute nouăzeci și șase) lei, 32 bani, a dobânzii în mărime de 4 939,95 (patru mii nouă sute treizeci și nouă) lei, 95 bani și penalităților de întârziere în mărime de 2 112,00 (două mii una sută doisprezece) lei, ce reiese din contractul de împrumut ***** din data de 10 iunie 2024.
- S-a încasat în mod solidar, din contul lui Vangheli Dumitru, Vangheli Anișoara și Nenescu Sergiu în beneficiul A.E.Î. „Corlăteni" suma de 5 000,00 (cinci mii) lei, în calitate de cheltuieli de asistență juridică, ca fiind

necesare și rezonabile, suma de 1 208,00 (una mie două sute opt) lei, în calitate de cheltuieli de achitare a taxei de stat și suma de 200,00 (două sute) lei, în calitate de cheltuieli de achitare a taxei de timbru.

- Acțiunea reconvențională, înaintată de către Vangheli Dumitru împotriva A.E.Î. „Corlăteni", intervenienți accesorii Vangheli Anișoara și Nenescu Sergiu cu privire la declararea nulității clauzelor contractuale abuzive, s-a respins ca neîntemeiată.

Solicitarea și motivele cererii de apel:

Nefiind de acord cu soluția instanței de fond, la 23 octombrie 2025, prin intermediul poștei electronice, reprezentantul lui Vangheli Dumitru, avocatul Bălănuță Ion a contestat cu apel hotărârea judecătoriei Drochia, sediul Rîșcani din 29 septembrie 2025, solicitând admiterea apelului cu casarea parțială a hotărârii.

La data de 17 februarie 2026, prin intermediul oficiului poștal, reprezentantul lui Vangheli Dumitru, avocatul Bălănuță Ion a depus apel motivat în care și-a concretizat cerințele sale, optând în continuare pentru admiterea apelului, casarea parțială a hotărârii judecătoriei Drochia, sediul Rîșcani din 29 septembrie 2025, cu emiterea unei noi hotărâri prin care să se constate caracterul abuziv și să se declare nulitatea absolută a pct. 2.3. în partea ce privește obligația de plată a dobânzii de întîrziere în mărime de 30,00% anual și pct. 3.5. în partea ce prevede obligația de plată a penalității de întîrziere în mărime de 0,04% pe zi, din contractul de împrumut nr. 125/TM /24 din 10 iunie 2024.

Susține apelantului că prin hotărârea instanța de fond s-a admis integral acțiunea inițială a A.E.Î. „Corlăteni" și s-a respins acțiunea reconvențională înaintată de Vangheli Dumitru.

În opinia apelantului instanța de fond la emiterea soluției sale nu a constatat și elucidat pe deplin toate circumstanțele importante pentru justa soluționare a cauzei, iar normele de drept material și procesual au fost interpretate și aplicate în mod eronat.

Menționează apelantul Vangheli Dumitru că instanța de fond a interpretate în mod eronat natura juridică a actului juridic litigios, făcând trimitere la normele ce reglementează contractul de credit, (art. 1763 Cod Civil). Consideră apelantul că această interpretare este una greșită deoarece conform art. 7 din Legea asociațiilor de economici și împrumut, Asociația, în funcție de categoria de licență poate oferi membrilor său doar împrumuturi.

Astfel, însăși intimatul A.E.Î. „Corlăteni" a anexat la cererea de chemare în judecată un înscris intitulat explicit „Contract de împrumut" *****, şi nu un contract de credit. Instanța de fond a ignorat denumirea şi natura juridică a documentului depus chiar de către intimat, substituind voința părților şi natura actului juridic cu o instituție diferită - contractul de credit (art. 1763 CC RM).

Susține apelantul că, această confuzie nu este una doar de terminologic, ci una de fond, deoarece: proba materială (Contractul de împrumut) indică clar că raportul juridic este guvernat de normele împrumutului simplu, unde protecția membrului asociației împotriva clauzelor abuzive este mult mai strict reglementată.

Concomitent consideră apelantul că, instanța de fond în mod eronat a apreciat caracterul negociabil al contractului și a bunei-credințe a profesionalistului. Astfel, reiterând prevederile art. 1069, 1072, 1077 și 1079 Cod civil și art. 3 și 6§1 din Directiva 93/13/CEE, și având în vedere că contractul de împrumut a fost încheiat în ziua adresării pentru acordarea împrumutului, este evident că clauzele contractuale care prevăd plata dobânzii, şi a penalității nu au fost negociate, A.E.I. „Corlăteni" folosind același tip de contract pentru o multitudine de clienți, iar primul a avut doar opțiunea de a accepta sau a refuza contractul.

Menționează apelantul că, A.E.I. „Corlăteni" nu a prezentat nici o probă ce ar demonstra faptul negocierii individuale a clauzelor contractuale, iar simplul fapt că consumatorul a semnat contractul nu servește temei suficient pentru a constata că contractul a fost negociat de fapt. Astfel, semnarea contractului, în aceiași zi când a fost înaintată cererea de acordare a împrumutului, fără negocierea reală a clauzelor contractuale (mărimea dobânzii, penalității, etc), nu poate fi apreciată drept o negociere a contractului. Prin urmare susține apelantul că, contractul de împrumut în speță a fost încheiat în baza unor forme standard, care au fost pre-formulate de către intimat anticipat. Din acest considerent, consumatorul Vangheli Dumitru a negociat numai valoarea şi obiectul actului juridic, însă nu şi condițiile acestuia, având unica posibilitate de a accepta sau de a se abține de la semnarea acestuia.

În această ordine de idei remarcă apelantul că, la caz nu poate fi apreciat caracterul negociat al contractului de împrumut doar prin simpla semnare a contractului, deoarece, în cazul dat, părțile nu se află pe poziții de egalitate, nici în ce privește cunoștințele de specialitate, nici în ce privește puterea de negociere, A.E.Î. „Corlăteni" fiind un profesionist care se ocupă cu acordarea de credite, iar consumatorul Vangheli Dumitru fiind o simplă persoană fizică care nu a avut posibilitatea să negocieze în cunoștință de cauză contractul, ci doar să-l semneze sau nu.

Mai susține apelantul că consimțământul său la încheierea contractului de împrumut a fost exprimat în contextul unei stări de constrângere financiară, stare de care profesionalistul A.E.Î. „Corlăteni" i-a impus obligații excesive, aflându-se într-o poziție defavorabilă. A.E.Î. „Corlăteni" nu a furnizat consumatorului Vangheli Dumitru informații precontractuale şi nu a transmis ultimului cu suficient timp înainte contractul pentru a lua cunoștință, în prealabil, de textul acestuia, pentru a putea lua o decizie informată cu privire la eventuala încheiere a contractului or, la materialele pricinii civile careva înscrisuri ce ar combate aceste alegații nu sunt anexate.

Referitor la penalitate, apelantul a reiterat dispozițiile art. 23 și 33 alin.(1) și (2) din Legea privind protecția consumatorului, art. 1071 alin.(1) și (2) Codul Civil, menționând în acest sens că, mărimea penalității de întârziere prevăzută de contractul nu este specificată în mod clar, fiind imprecisă şi echivocă. Respectiv clauzele contractuale în partea ce prevăd obligația de plată a penalității în mărime de 0,04%, pentru flecare zi de întârziere, nu întrunesc cerințele de transparență (sunt clauze neclare), deoarece nu este reflectată clar şi precis mărimea penalității de întârziere, iar prin prisma prevederilor art. 1071 alin. (2) Cod civil, urmează a fi considerate abuzive doar pe acest unic temei.

Mai mult ca atât, susține apelantul că clauza penală, care nu a fost negociată și nici nu a fost posibil de a fi negociată, provoacă un dezechilibru semnificativ între drepturile și obligațiile părților ce decurg din contract, clauză ce este în detrimentul consumatorului. Astfel, clauzele prevăzute la pct. 2.3., în partea ce prevede obligația de plată a dobânzii în mărime de 30,00% anual şi pct. 3.5. în partea ce prevede obligația de plată a penalității de întârziere în mărime dc 0,04% pe zi, din contractul de împrumut ***** din 10 iunie 2024, le consideră drept abuzive.

În contextul celor expuse mai sus, consideră apelantul că hotărârea primei instanțe este una neîntemeiată, emisă cu aplicarea eronată a normelor de drept, fapt ce impune casarea acesteia cu emiterea unei noi hotărâri prin care să fie constata caracterul abuziv şi a declara nulitatea absolută a pct. 2.3. în partea ce prevede obligația de plată a dobânzii în mărime de 30,00% anual şi pct. 3.5. în partea ce prevede obligația de plată a penalității de întârziere în mărime de 0,04% pe zi, din contractul de împrumut ***** din 10 iunie 2024, și respingerea acțiunii depuse de A.E.Î. „Corlăteni” către Vangheli Dumitru, Vangheli Anişoara şi Nenescu Sergiu în partea pretențiilor privind încasarea sumelor calculate drept dobândă, şi penalitate de întârziere, iar plățile efectuate în contul dobânzii, şi a penalității, urmează a fi considerate ca plăți efectuate în scopul stingerii corpului creditului. Încasarea de la A.E.Î. „Corlăteni” în beneficiul cet. Vangheli Dumitru, cheltuielile de judecată, formate din taxa de timbru în sumă de 200,00 lei, achitate de apelant la depunerea cererii de apel.

Actele de procedură:

Prin încheierea Curții de Apel Nord din 4 martie 2026, cererea de apel a fost acceptată spre examinare în procedură scrisă a cererilor cu valoare redusă. S-a expediat intimatului copia apelului. S-a stabilit părților termen limită termenul limită pentru prezentarea referințelor cu înscrisuri, formularea demersurilor necesare, prezentarea /reclamarea probelor în condițiile art. 372 CPC (în atâtea copii câți participanți la proces șunt plus o copie pentru instanță), sub sancțiunea decăderii din acest drept, până la 21 aprilie 2026, inclusiv. S-a explicat că neprezentarea în termen a înscrisurilor respective nu va împiedica soluționarea

cauzei în baza materialelor din dosar. S-a explicat părților dreptul de a recurge la mediere și la încheierea tranzacției de împăcare.

Aprecierea instanței de apel:

Analizând legalitatea și temeinicia hotărârii contestate, prin prisma argumentelor apelantului expuse în cererea de apel, în coraport cu normele de drept care guvernează situația din speța dată și materiale cauzei, Colegiul Civil al Curții de Apel Nord consideră necesar de a respinge cererea de apel și menține hotărârea instanței de fond, reieșind din următoarele considerente:

Potrivit art. 276^2 alin. (1) Cod de procedură civilă, dacă valoarea cererii în cauzele de încasare a unei sume de bani nu depăşeşte 10 salarii medii pe economie prognozate la data sesizării instanţei, fără a se lua în considerare dobînzile, penalitățile, cheltuielile de judecată şi alte venituri accesorii, această cerere se examinează ca cerere cu valoare redusă.

Potrivit Hotărârii Guvernului nr. 845 din 18 decembrie 2024, privind aprobarea cuantumului salariului mediu lunar pe economie prognozat pentru anul 2025, s-a aprobat cuantumul salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2025, în mărime de 16100 lei, pentru utilizarea în modul stabilit de lege.

La caz, Colegiul Civil reține că, cuantumul datoriei de bază solicitată de A.E.Î. „Corlăteni" constituie 28 948,27 lei, respectiv instanța de fond corect a examinat cauza în procedura scrisă a cererilor cu valoare redusă.

Potrivit art. 276^4 alin. (4) Cod de procedură civilă, hotărîrea judecătorească poate fi atacată cu apel, care se examinează în condițiile prezentului cod. Deciziile instanței de apel nu se supun recursului, fiind definitive și irevocabile de la pronunțare.

În conformitate cu art. 362 alin. (1) Cod de Procedură Civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Instanța de apel constată că judecătoria Drochia, sediul Rîșcani a pronunțat dispozitivul hotărârii la data de 29 septembrie 2025 (f.d.38), iar cererea de apel preliminară a fost depusă de reprezentantul lui Vangheli Dumitru, avocatul Bălănuță Ion prin intermediul poștei electronice la data de 23 octombrie 2025 (f.d. 40-41).

Prin urmare, instanța de apel conchide că apelantul s-a încadrat în termenul legal de contestare.

În conformitate cu prevederile art. 376 alin. (1^1) Cod de Procedură Civilă, apelul împotriva hotărîrilor emise de instanţa de insolvabilitate, precum şi împotriva hotărârilor emise în cazul cererilor cu valoare redusă se examinează, în procedură scrisă sau cu citarea participanţilor la proces, în condiţiile examinării cauzelor în primă instanţă.

În conformitate cu art. 276^4 alin. (5) Cod de Procedură Civilă, instanţa de apel examinează cererea de apel în procedură scrisă sau cu citarea participanţilor la proces, prevederile art.276^3 fiind aplicabile corespunzător.

Conform art. 276^3 alin. (1) Cod de Procedură Civilă, procedura cu privire la cererile cu valoare redusă este scrisă.

În conformitate cu art. 385 lit. a) Cod de procedură civilă, instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul şi să mențină hotărârea primei instanţe.

În conformitate cu prevederile art. 9 alin. (1) Cod Civil, drepturile şi obligaţiile civile apar în temeiul legii, precum şi în baza actelor persoanelor fizice şi juridice care, deşi nu sînt prevăzute de lege, dau naştere la drepturi şi obligaţii civile, pornind de la principiile legislaţiei civile.

Conform art. 10 alin. (1) Cod Civil, persoanele fizice şi juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să îşi exercite drepturile şi să îşi execute obligaţiile cu bună-credinţă, în acord cu legea, cu contractul, cu ordinea publică şi cu bunele moravuri. Buna-credinţă se prezumă pînă la proba contrară.

Potrivit art. 16 alin. (1) lit. a)- k) și (2) Cod Civil, apărarea dreptului civil se face, în condiţiile legii, prin: a) recunoașterea dreptului; b) restabilirea situaţiei anterioare încălcării dreptului şi suprimarea acţiunilor prin care se încalcă dreptul sau se creează pericolul încălcării lui; c) constatarea sau, după caz, declararea nulităţii actului juridic; d) declararea nulităţii actului emis de o autoritate publică; e) impunerea la executarea obligaţiei în natură; f) autoapărare; g) repararea prejudiciului patrimonial şi, în cazurile prevăzute de lege, a celui nepatrimonial; h) încasarea dobînzii de întîrziere sau, după caz, a penalităţii; i) rezoluţiunea sau modificarea contractului; j) neaplicarea de către instanţa de judecată a actului ce contravine legii emis de o autoritate publică; k) alte căi prevăzute de lege. Metodele de apărare prevăzute la alin.(1) pot fi invocate dacă sînt întrunite condiţiile stabilite de lege şi, după caz, de actul juridic pentru aplicarea acestora.

Din conținutul actelor cauzei, Colegiul Civil a reținut că la 13 iunie 2025 A.E.Î. „Corlăteni” s-a adresat cu o cerere de chemare în judecată împotriva lui Vangheli Dumitru, Vangheli Anişoara și Nenescu Sergiu cu privire la încasarea datoriei, dobânzii, penalității și recuperarea cheltuielilor de judecată.

La rândul său, Vangheli Dumitru acționând prin intermediul avocatului Bălănuț Ion a depus cerere reconvențională împotriva A.E.Î. „Corlăteni”, intervenienți accesorii Vangheli Anişoara și Nenescu Sergiu cu privire la declararea nulității absolute a clauzelor contractuale prevăzute la pct. 2.3. în partea dobânzii de întîrziere în mărime de 30,00% anual și pct. 3.5 în partea penalității de întîrziere de 0,04% pe zi din contractul de împrumut nr. ***** din 10 iunie 2024.

Judecătoria Drochia, sediul Rîșcani fiind investit prin lege cu examinarea cauzei în fond prin hotărârea pronunțată la data de 29 septembrie 2025, a admis

integral acțiunea înaintată de A.E.Î. „Corlăteni”, încasând, în mod solidar din contul lui Vangheli Dumitru, Vangheli Anişoara și Nenescu Sergiu suma împrumutului în sumă de 21 896,35 lei, dobânda de întârziere în mărime de 4 939,95 lei și penalitatea de întîrziere în sumă de 2 112,00 lei, ce reiese din contractul de împrumut ***** din 10 iunie 2024, și cheltuielile de judecată, formate din cheltuieli de asistență juridică în sumă de 5000,00 lei, cheltuieli de achitate a taxei de stat în sumă de 1 208,00 lei și taxă de timbru în sumă de 200,00 lei. Acțiunea reconvențională înaintată de Vangheli Dumitru s-a respins ca neîntemeiată.

Invocând ilegalitatea și netemeinicia hotărîrii judecătoriei Drochia, sediul Rîșcani din 29 septembrie 2025, Vangheli Dumitru prin intermediul avocatul Bălănuță Ion o contestă cu apel prin care a solicitat: admiterea apelului; casarea parțială a hotărârii, în partea încasării dobândii de întârziere și în partea încasării penalității, cu emiterea în aceste laturi a unei noi hotărâri prin care clauzele contractuale prevăzute la pct. 2.3 în partea obligației de plată a dobânzii de întîrziere în mărime de 30,00% anual și pct. 3.5 din contract în partea ce prevede obligația de plată a penalității de întîrziere în mărime de 0,04% pe zi, din contractul de împrumut ***** din 10 iunie 2024 să fie constatat caracterul abuziv și declarare nule; acțiunea formulată de A.E.Î. „Corlăteni” în partea pretenției privind încasarea sumelor calculate drept dobândă de întîrziere și penalitate să fie respinsă, iar plățile efectuate în contul acestora să fie efectuate în scopul stingerii corpului creditului și încasarea din contul A.E.Î. „Corlăteni” în beneficiul apelantului a cheltuielilor de judecată formate din plata taxei de timbru în sumă de 200,00 lei la depunerea cererii de apel (cerințe concretizate prin cererea de apel motivată din 17 februarie 2025).

În conformitate cu prevederile art. 373 alin.(1)-(3) și (5)-(6) Cod de procedură Civilă, instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărîrii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă. În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărîrea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces. În cazul în care motivarea apelului nu cuprinde argumente sau dovezi noi, instanţa de apel se pronunţă în fond, numai în temeiul celor invocate în primă instanţă. Instanţa de apel este obligată să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel. Apelantului nu i se poate crea în propria cale de atac o situaţie mai dificilă decît aceea din hotărîrea atacată cu apel, cu excepţia cazurilor cînd consimte şi cînd hotărîrea este atacată şi de alţi participanţi la proces.

Având în vedere că apelantul Vangheli Dumitru în cererea sa de apel și-a exprimat dezacordul cu hotărârea instanței de fond doar în latura pretențiilor de încasarea dobânzii de întîrziere în sumă de 4 939,95 lei și în latura încasării penalității în sumă de 2 112,00 lei, respectiv Colegiul Civil ținând cont de dispozițiile art. 373 Cod de procedură civilă, va efectua controlul legalității și temeiniciei hotărârii primei instanțe numai în partea contestată. Instanța de apel nu se va expune asupra legalității și temeiniciei hotărârii instanței de fond în latura încasării împrumutului în sumă de 21 896,32 lei și a cheltuielilor de judecată, întrucât în aceasta laturi hotărârea nu a fost contestată.

Astfel, Colegiul Civil al Curții de Apel Nord, analizând conținutul hotărârii atacate prin prisma argumentelor invocate de apelant în cererea de apel în raport cu normele de drept și materialele cauzei, constată că soluția instanței de fond, este una întemeiată. Or, instanța de prim nivel, examinând cauza sub toate aspectele, cu respectarea normelor de drept material și procedural, apreciind la justa valoare probele administrate în conformitate cu prevederile art. 130 Cod de Procedură Civilă, a pronunțat o hotărâre legală și întemeiată, din care considerente instanța de apel o va menține.

În conformitate cu dispozițiile art. 774 alin. (1) Cod civil, în virtutea raportului obligaţional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestaţii, iar debitorul este ţinut să o execute. Prestaţia poate consta în a da, a face sau a nu face.

Conform art. 775 alin. (1) Cod civil, debitorul şi creditorul trebuie să se comporte cu bună-credinţă la momentul naşterii, pe durata existenţei, la momentul executării şi stingerii obligaţiei.

Potrivit art. 776 Codul civil, obligaţiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) şi din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condiţiile legii.

În corespundere cu art. 858, alin. (1) și (2) Codul civil, temeiul executării rezidă în existenţa unei obligaţii. Obligaţia trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credinţă, la locul şi în momentul stabilit.

În conformitate cu dispozițiile art. 901 alin. (1) lit. a) și (5) Cod Civil, atunci cînd, fără justificare, debitorul nu îşi execută obligaţia, creditorul poate, în condiţiile legii şi, după caz, ale contractului, la alegerea sa: a) să ceară executarea silită a obligaţiei. Neexecutarea obligaţiei înseamnă orice abatere, cu sau fără justificare, de la executarea corespunzătoare a obligaţiei şi include neexecutarea totală sau parţială a obligaţiei, executarea necorespunzătoare sau cu întîrziere a obligaţiei.

Conform art.992 alin. (1) din Codul Civil, contract este acordul de voinţă realizat între două sau mai multe persoane prin care se stabilesc, se modifică sau se sting raporturi juridice, iar potrivit art.993 alin.(2), părţile contractante pot încheia

în mod liber, în limitele dispoziţiilor legale imperative, contracte şi pot stabili conţinutul lor.

Potrivit art. 1027 alin.(1) Cod Civil, contractul se consideră încheiat dacă părţile au ajuns la un acord privind toate clauzele lui esenţiale.

La fel, prevederile art.1242 alin.(1) Cod civil statuează, că prin contractul de împrumut o parte (împrumutător) se obligă să dea în proprietate celeilalte părți (împrumutatul) bani sau alte bunuri fungibile, iar aceasta se obligă să restituie banii în aceeași sumă sau bunuri de același gen, calitate şi cantitate la expirarea termenului pentru care i-au fost date.

Conform art. 1247 alin. (1) Cod civil prevede că, împrumutatul trebuie să restituie împrumutul în termenul şi în modul stabilit în contract. Dacă nu au fost stabilite dobânzi, el are dreptul să restituie împrumutul şi până la expirarea termenului. O asemenea restituire are ca efect rezoluțiunea împrumutului.

În conformitate cu prevederile art.1248 alin. (2) Cod civil, dacă în contract este prevăzută restituirea împrumutului în rate şi împrumutatul nu le restituie în modul stabilit, împrumutătorul poate cere restituirea imediată a întregului împrumut şi a dobînzii aferente în condiţiile stabilite la art. 864 alin. (2) şi (4).

Potrivit art.1249 Cod civil, în cazul în care împrumutatul nu-şi respectă obligaţiile privind garantarea restituirii bunului, împrumutătorul poate cere restituirea lui imediată şi a dobînzii aferente.

Deci, principala obligație a împrumutatului este de a restitui împrumutul în termenul şi modul prevăzut de contract.

Tot aici, Colegiul Civil reține că răspunderea civilă contractuală presupune un raport juridic obligațional, în temeiul căruia debitorul este ținut să-l despăgubească pe creditor pentru neexecutarea, sau executarea necorespunzătoare a obligațiilor prevăzute de contract.

Din conținutul actelor cauzei Colegiul Civil a stabilit că, la data de 10 iunie 2024 între A.E.Î. „Corlăteni” (în calitate de împrumutător) și Vangheli Dumitru (în calitate de împrumutat) a fost încheiat contractul de împrumut ***** (f.d. 13-14).

Potrivit pct. 1.1. din contractul, A.E.Î. „Corlăteni” acordă lui Vangheli Dumitru un împrumut sub format de mijloace financiare, în sumă de 30 000,00 lei. Conform pct. 2.1. din contract, împrumutul se acordă pe un termen de 24 luni, cu scadență finală conform Graficului de rambursare, anexa la prezentul contract. Iar, potrivit pct. 2.3 din contract, pentru utilizarea împrumutului, împrumutatul plătește împrumutătorului o dobândă inițială în mărime de 30,00% la 365 zile anual.

Astfel, conform graficului de rambursare, anexat la contractul de împrumut, împrumutul bănesc în sumă de 30 000,00 lei, urma a fi restituit în 24 rate lunare a câte 1 677,38 lei lunar, (sumă formată din: împrumutului +dobânda). Potrivit graficului de rambursare la împrumutul bănesc în sumă de 30 000,00 lei se adaugă

o penalitate în sumă de 10 257,29 lei, iar valoare totală a contractului de împrumut fiind în sumă de 40 257,29 lei.

Potrivit pct. 3.5 din contract, în cazul neexecutării sau executării necorespunzătoare a obligațiilor de plată în termenul și mărimea prevăzută în graficul de rambursare, împrumutatul va achita împrumutătorului o penalitate, în mărime de 0,04%, din suma inițial acordată a împrumutului, pentru fiecare zi de întîrziere, cu ce împrumutatul este de acord. Ziua achitării penalității se ia în calcul, fiind considerată de întîrziere a plății.

La caz, Colegiul Civil atestă că potrivit dispoziției de plată nr. 232 din 10 iunie 2024 lui Vangheli Dumitru i-a fost eliberat suma de 30 000,00 lei, la data semnării contractului de împrumut, adică la 10 iunie 2025 (f.d. 15).

Prin urmare, Colegiul Civil reține că între părțile litigante s-a stabilit un raport obligațional rezultat din contractului de împrumut, adică un raport juridic sinalagmatic în care fiecare dintre părți au obligații reciproce, astfel încât obligația fiecărui dintre părți este una corelativă celelalte părți și anume A.E.Î. „Corlăteni" sa obligat să transmită în contul lui Vangheli Dumitru suma de 30 000,00 lei cu titlu de împrumut, iar Vangheli Dumitru s-a obligat că suma împrumutului de 30 000,00 lei să o ramburseze în termen de 24 luni A.E.Î. „Corlăteni" împreună cu sumele aferente contractului.

Din conținutul actelor cauzei, Colegiul Civil a mai reținut că în vederea garantării executării obligațiilor ce reiese din contractul de împrumut ***** din 10 iunie 2024, au garantat fidejusorii Vangheli Anișoara și Nenescu Sergiu, semnând în acest sens la data de 5 mai 2024 o declarației precontractuală de fidejusiune (f.d. 16 și 16 verso).

În conformitate cu prevederile art. 1628 alin. (2) Cod Civil, fidejusiunea este obligaţia garantului (fidejusorul) asumată în folosul unui creditor cu scopul de a garanta obligaţia pe care debitorul o datorează creditorului (obligaţia garantată) şi care apare şi devine scadentă doar dacă apare şi devine scadentă obligaţia garantată.

Din conținutul normei rezultă că fidejusiunea este o garanție accesorie prin care fidejusorul se obligă față de creditor să execute obligația debitorului dacă acesta nu o execută. Obligația fidejusorului depinde de existența și scadența obligației principale, apărând doar în cazul în care obligația garantată devine exigibilă. Astfel, garanțiile sînt mijloacele juridice care conferă creditorului titularul dreptului prioritar față de alți creditori în ceea ce privești urmărirea silită a unui bun determinat din patrimoniul debitorului, sau posibilitatea de a urmări şi o altă persoană care s-a angajat alături de debitor. Garanțiile au menirea de a contracara riscul pierderii ce rezultă pentru creditor din imposibilitatea debitorului de a rambursa creditul contractat.

În conformitate cu prevederile art. 861 alin.(1) și (2) Cod Civil, în cazul în care termenul de executare a obligaţiei nu este determinat şi nici nu rezultă din natura acesteia, creditorul are dreptul de a pretinde oricînd executarea ei, iar debitorul este îndreptăţit să o execute oricînd. Dacă datoria de a executa imediat nu rezultă din lege, contract sau din natura obligaţiei, debitorul trebuie să execute obligaţia în termen de 7 zile din momentul primirii facturii sau a unei cereri echivalente din partea creditorului. Introducerea acţiunii în justiţie faţă de debitor se asimilează cererii de executare din partea creditorului.

Din conținuta actelor cauzei Colegiul Civil a reținut că, din cauza că împrumutul acordat nu a fost restituit integral, debitorului Vangheli Dumitru admițând mai multe restanțe la plata lunară a împrumutului, la data de 26 martie 2025 creditorul A.E.Î. „Corlăteni” s-a adresat cu o notificare în adresa debitorului Vangheli Dumitru și fidejusorilor Vangheli Anişoara și Nenescu Sergiu solicitând restituirea împrumutului rămas în sumă de 23 395,00 lei, în termen de 10 zile din momentul recepționării. În caz contrar A.E.Î. „Corlăteni” îți rezervă dreptul de a înainta în instanța de judecată o acțiune de încasarea forțată a datoriei (f.d. 18). Potrivit avizelor de recepție debitorii Vangheli Dumitru, Vangheli Anişoara și Nenescu Sergiu au recepționat notificarea creditorului A.E.Î. „Corlăteni” însă la data de 27 martie 2024, fapt ce rezultă din semnătura aplicată pe avizele de recepție (f.d. 19).

Din considerentul că nu au întreprins careva măsuri în vederea stingerii datorii formate la contractul de împrumut ***** din 10 iunie 2024, A.E.Î. „Corlăteni” s-a adresat cu prezenta acțiune în instanța de judecată, solicitând încasarea datoriei și a plăților aferente atât de la debitorul Vangheli Dumitru cât și de la fidejusorii Vangheli Anişoara și Nenescu Sergiu, or conform art. 1640 Cod Civil, cu excepţia cazului în care s-a stipulat altfel, obligaţia debitorului şi a fidejusorului este solidară şi, în consecinţă, creditorul poate pretinde executarea solidară de la debitor sau, în limitele garanţiei, de la fidejusor.

În circumstanțele date, ținând cont de constatările de fapt și de normele de drept enunțate mai sus, Colegiul judiciar consideră legală şi întemeiată concluzia instanței de fond materializată în hotărârea contestată privind încasarea în mod solidar din contul lui Vangheli Dumitru, Vangheli Anişoara și Nenescu Sergiu a datoriei formate la contractul de împrumut în sumei de 21 896,32 lei ce reiese din contractul de împrumut ***** din 10 iunie 2024, or apelantul Vangheli Dumitru nu și-a onorat pe deplin obligațiunile contractuale până la înaintarea acțiunii în judecată, acumulând la momentul înaintării acțiunii în judecată datorii față de A.E.Î. „Corlăteni” aferente contractului de împrumut menționat.

Cu referire la cererea reconvențională înaintată de Vangheli Dumitru și argumentele invocate nemijlocit în cererea de apel privind constatarea caracterului abuziv și declararea nulității absolute a clauzelor contractuale prevăzute la pct. 2.3

al contractului în partea ce prevede obligația de plată a dobânzii de întîrziere în mărime de 30,00 % anual și pct. 3.5 al contractului, în partea ce prevede obligația de plată a penalității de întîrziere în mărime de 0,04% pe zi, din contractul de împrumut ***** din 10 iunie 2024, Colegiul Civil reține că obiectul contractului de împrumut reprezintă împrumutul bănesc în sumă de 30 000,00 lei, acordat pe un termen de 24 luni.

Astfel, potrivit pct. 2.3. al contractului de împrumut, pentru utilizarea împrumutului, împrumutatul plătește împrumutătorului o dobândă inițială în mărime de 30,00% la 365 zile anuale.

Iar, conform pct. 3.5 din contract, în cazul neexecutării sau executării necorespunzătoare a obligațiilor de plată în termenul și mărimea prevăzută de Graficul de rambursare, împrumutatul va achita o penalitate, în mărime de 0,04% din suma inițial acordată împrumutatului, pentru fiecare zi de întîrziere, cu ce împrumutatul este de acord, ziua achitării penalității se ia în calcul, fiind considerată zi de întîrziere a plății.

Cu referire la încasarea dobânzii de contractuale, Colegiul Civil ține să remarce că potrivit dispozițiile art. 1244 alin. (1) și (2) Cod Civil, în baza contractului de împrumut, părţile pot prevedea şi plata unei dobînzi, a cărei rată anuală nu poate depăşi dublul ratei de referinţă CHIBOR înregistrată în ziua bancară anterioară datei în care părţile au stipulat rata dobînzii. În sensul prezentului alineat, rata de referinţă CHIBOR este rata calculată în modul stabilit de Banca Naţională a Moldovei, în baza cotaţiilor orientative/ferme ale băncilor contributorii pentru plasarea mijloacelor băneşti în lei moldoveneşti la alte bănci, pe termen de 12 luni. Interdicţia prevăzută la alin.(1) nu se aplică dobânzilor percepute sau plătite de către Ministerul Finanţelor, Banca Naţională a Moldovei, de băncile comerciale, de asociaţiile de economii şi împrumut, organizaţiile de creditare nebancară, în temeiul împrumuturilor acordate prin intermediul platformelor de finanţare participativă, precum şi în alte cazuri prevăzute de lege.

Din conținutul normei sus citate rezultă cu certitudine că în cazul încheierii contractului de împrumut cu Asociațiile de Economii și Împrumut, dobânda percepute de către Asociațiile de Economii și Împrumut pot depăși dublul ratei de referință CHIBOR.

La caz, Colegiul Civil atestă că contractul de împrumut ***** a fost încheiat între A.E.Î. „Corlăteni” (în calitate de împrumutător) și Vangheli Dumitru (în calitate de împrumutat) la data de 10 iunie 2024.

În conformitate cu prevederile art. 10 lit. h) din Legea asociațiilor de economii şi împrumut nr. 139 din 21 iunie 2007 (în vigoare la data semnării contractului de împrumut), asociaţia nu este în drept să aplice rata dobânzii de împrumut anuală specificată în contractul de împrumut dacă aceasta depăşeşte 50%, iar toate celelalte plăţi aferente (comisioane, taxe, penalităţi, dobânzi de

întârziere şi orice alt tip de plată), cu excepţia dobânzii, pe o zi de împrumut depăşesc 0,04% din valoarea totală a împrumutului pentru termenul de utilizare efectivă a acestuia, în cazul împrumutului acordat membrului debitor persoană fizică care intenţionează să beneficieze sau beneficiază de serviciile asociației de economii şi împrumut pentru necesităţi nelegate de activitatea de antreprenor sau de cea profesională.

Colegiul Civil constată că contractul de împrumut ***** a fost întocmit la data de 10 iunie 2024, iar limitări prin Legea asociațiilor de economii şi împrumut nr. 139 din 21 iunie 2007 referitor în mod expres că asociația nu este în drept să aplice rata dobânzii de împrumut anuală specificată în contractul de împrumut dacă aceasta depășește 50%.

La caz, Colegiul Civil constată că dobânda anuală efectivă de 30% stabilită în contractul de împrumut din 10 iunie 2024 este rezonabilă și nu contravine prevederilor legale or, asociația nu este în drept să aplice o rată a dobânzii anuală mai mare de 50% din suma împrumutului. Prin urmare, Colegiul Civil consideră că instanța de fond justificat a dispus spre încasare din contul debitorilor dobânda de întîrziere în sumă de 4 939,95 lei.

Concomitent instanța de apel va menționa că, potrivit art. 329 alin.(1) Cod Civil, în contractele cu consumatorii sînt nule clauzele abuzive, precum şi clauzele prin care se derogă de la dispozițiile legale de la care este interzis a se deroga în detrimentul consumatorului (nulitatea de protecţie).

Potrivit art. 332 alin.(1) Cod Civil, dispoziţiile legale privind nulitatea actului juridic se aplică în mod corespunzător cînd doar una sau mai multe clauze ale sale sînt supuse nulităţii.

În conformitate cu art. 1069 alin.(1), (4) și (6) Cod Civil, clauza propusă de una dintre părţi nu este negociată individual dacă cealaltă parte nu a putut să-i influenţeze conţinutul, în special deoarece aceasta s-a elaborat anticipat, indiferent că face parte din clauze standard sau nu. În contractul dintre un profesionist şi un consumator se prezumă că: a) clauzele au fost propuse de către profesionist; b) clauzele nu au fost negociate individual; c) clauzele elaborate de către un intermediar sau un alt terţ au fost propuse de către profesionist. Clauză standard se consideră clauza care a fost elaborată anticipat pentru o multitudine de contracte implicînd diferite părţi şi care nu a fost negociată individual.

Conform art. 1071 alin.(1) și (2) Cod Civil, persoana care prezintă clauze care nu au fost negociate individual este obligată să se asigure că ele sînt elaborate şi comunicate într-un limbaj clar şi inteligibil, precum şi să fie lizibile. Această cerinţă este aplicabilă textului în întregime, inclusiv notelor de subsol, trimiterilor la alte texte sau specificaţiilor de orice natură. Într-un contract dintre un profesionist şi un consumator, clauza propusă de către profesionist cu încălcarea

obligaţiei de transparenţă impuse prin dispoziţiile alin.(1) poate fi considerată abuzivă doar pe acest unic temei.

Articolul 1072 alin. (1) Cod civil stabileşte că, într-un contract dintre un profesionist şi un consumator, clauza care nu a fost negociată individual se consideră abuzivă dacă este propusă de către profesionist şi dezavantajează considerabil, contrar bunei-credinţe, consumatorul.

Potrivit art. 1073 alin. (1) din Codul civil stipulează că, într-un contract dintre profesioniști, clauza propusă de către o parte care nu a fost negociată individual se consideră abuzivă dacă este prevăzută la art. 1077 și deviază considerabil, contrar buneicredințe, de la bunele practici comerciale.

În conformitate cu prevederile art. 1076 alin. (1) din Codul civil, clauza abuzivă este lovită de nulitate absolută.

Potrivit dispozițiile art. 1077 alin. (1) pct. 3) din Codul civil, sunt considerate abuzive clauzele care nu au fost negociate individual și au ca obiect sau efect, obligarea consumatorului de a respecta clauze cu care acesta nu a avut posibilitatea reală să se familiarizeze înainte de încheierea contractului.

Conform art. 1079 din Codul Civil, într-un contract dintre un profesionist şi un consumator, clauzele indicate la art. 1077 alin. (1) pct. l)-3) sunt considerate abuzive chiar dacă ele au fost negociate individual cu consumatorul.

În corespundere cu art. 1081 alin. (4) din Codul civil privind domeniul de aplicare a clauzelor abuzive, orice clauză contrară dispozițiilor prezentului capitol este lovită de nulitate absolute.

Potrivit dispozițiile art. 3 din Directiva 93/13 CEE, o clauză contractuală, nefiind negociată în mod individual cu consumatorul, este abuzivă, în cazul în care creează, contrar cerinţelor de bună-credinţă, prin ea însăşi sau împreună cu alte prevederi din contract, în detrimentul consumatorului, un dezechilibru semnificativ între drepturile şi obligațiile părților care decurg din contract. Se consideră întotdeauna că o clauză nu a fost negociată individual, atunci când a fost inclusă de către comerciant în prealabil şi, din acest motiv, consumatorul nu a avut posibilitatea de a influenţa conţinutul ei.

Reieșind conținutul normelor sus citate prin prisma situației din speța dată, Colegiul Civil atestă că textul contractului de împrumut ***** din 10 iunie 2024 este lizibil și ușor de perceput, fiind indicat graficul de rambursare a împrumutului, care include și dobânda contractuală anuală prevăzută de pct. 2.3., precum și probabilitatea încasării penalității în mărime de 0,04% din suma inițial acordată a împrumutului, pentru fiecare zi de întîrziere a plății prevăzută la pct. 3.5. al contractului. Astfel, clauzele contractului de împrumut fiind elaborate și comunicate într-un limbaj clar și lizibil, care puteau fi ușor înțelese de către debitor și fidejusori.

Prin urmare, Colegiul Civil reține că prevederea pct. 2.3 din contractul de împrumut ***** a cărei nulitate o solicită debitorul Vangheli Dumitru, nu reprezintă clauză care nu a fost negociată în prealabil or, debitoarei i-au fost explicate condițiile contractului, în urma semnării acestuia a primit o copie a contractului cu care a fost de acord, fapt care rezultă din aplicarea semnăturii și mențiunii: „*cu prevederile contractului a luat cunoștință, le-a înțeles și le-a acceptat ca fiind rezonabile și proporționale cu principiul egalității, transparenții și clarității*".

Concomitent Colegiul Civil ține să accentuează că scopul instituirii nulității absolute a clauzelor abuzive constă în descurajarea profesionistului să utilizeze clauze abuzive în contractele încheiate cu consumatorii. Scopul menționat nu poate fi atins dacă în rezultatul constatării nulității absolute efectele clauzelor abuzive s-ar diminua până la limita stabilită prin lege. În acest caz, este necesară excluderea totală a efectelor clauzelor abuzive, astfel încât să se înțeleagă că, în cazul constatării caracterului abuziv al clauzelor contractuale, utilizatorul nu va putea miza pe reducerea efectelor clauzelor abuzive până la minimul legal, astfel fiind sancționat pentru practicarea clauzelor abuzive.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa inter alia a statuat că în ce privește problema, dacă o instanță învestită cu un litigiu, decurgând dintr-un contract încheiat între un comerciant şi un consumator poate verifica, din oficiu, în ce măsură clauzele cuprinse în acest contract au caracter abuziv, trebuie constatat că sistemul de protecție introdus prin directivă pornește de la premisa, potrivit căreia consumatorul se află, din punctul de vedere al echilibrului contractual și al forței de a negocia, într-o poziție dezavantajoasă față de comerciant si deține un nivel mai scăzut de cunoștințe față de acesta, ceea ce duce la acceptarea unor clauze prestabilite de comerciant, fără posibilitatea de a influența conținutul acestora.

Potrivit Jurisprudenței CEDO, pentru a ști dacă o clauză provoacă un „dezechilibru semnificativ" între drepturile si obligaţiile părţilor care decurg din contract, în detrimentul consumatorului, trebuie să se ţină seama, în special de normele aplicabile în dreptul naţional, în lipsa unui acord între părţi, în acest sens. Instanţa naţională va putea evalua, prin intermediul unei asemenea analize comparative, dacă și, eventual, în ce măsură contractul îl plasează pe consumator într-o situaţie juridică mai puţin favorabilă, în raport cu cea prevăzută de dreptul național în vigoare.

De asemenea, este relevant, în acest scop, să se procedeze la o examinare a situației juridice, în care se găsește consumatorul menționat, având în vedere mijloacele de care dispune, potrivit reglementării naţionale, pentru a face să înceteze utilizarea clauzelor abuzive. Dezechilibrul dintre consumator și profesionistul ce oferă împrumutul, este ușor vizibilă. Acest dezechilibru este, în

primul rând, unul economic, neavând importanță, dacă s-au produs sau nu efecte în patrimoniul consumatorului.

În acest sens sa pronunțat și Curtea Europeană a Drepturilor Omului, menționând expres că în aprecierea echilibrului sau dezechilibrului contractual s-a avut în vedere faptul că echivalența prestaţiilor presupune, ca drepturile si obligaţiile reciproce să aibă, dacă nu valoare identică, măcar una apropiată.

La caz, Colegiul Civil atestă că dobânda contractuală în mărime de 30 % anual se încadrează în limitele legale, iar clauzele contractuale au fost emise în corespundere cu prevederile legale ce dirijează cu raportul juridic dedus speței litigioase, or Asociația de Economie și Împrumut în calitate de împrumutător a respectat principiul transparenței clauzelor contractuale, iar împrumutatului - Vangheli Dumitru la momentul semnării a contractului de împrumut și nici ulterior nu a le-a invocat. Acest, invocând caracterului clauzelor abuzive, forma standard, lipsa negocierilor și constrângerea financiară, doar în instanța de judecată, deși după cum s-a constatat debitorului i-a fost eliberat un exemplar al contractului.

Mai mult ca atât, din conținutul contractului se reține că debitorul Vangheli Dumitru este membru al Asociației de Economie și Împrumut, prin urmare nu pot fi reținute faptul lipsei negocierilor contractului de împrumut or, în condiția în care calitatea de membru al Asociației presupune aderarea benevolă la regulamentele interne și la condițiile de creditare aplicabile tuturor membrilor, iar debitorul a avut posibilitatea reală de a lua cunoștință de conținutul contractului, de a solicita explicații asupra clauzelor acestuia și de a decide liber asupra încheierii raportului juridic. În aceste circumstanțe, simpla invocare ulterioară a caracterului standardizat al contractului sau a pretinsei constrângeri financiare nu este suficientă pentru a demonstra existența unor clauze abuzive ori lipsa consimțământului valabil exprimat la momentul semnării contractului de împrumut.

Referitor la dezacordul debitorului penalitatea de întîrziere de 0,04%, Colegiul Civil atestă că, potrivit pct.3.5 al Contractului de împrumut nr. 215/TM/24 din 10 iunie 2024, în cazul neexecutării sau executării necorespunzătoare a obligațiilor de plată în termenul și mărimea prevăzută în Graficul de rambursare, împrumutatul va achita împrumutătorului o penalitate, în mărime de 0,04% din suma inițial acordată a împrumutului, pentru fiecare zi de întîrziere, cu ce împrumutatul este de acord. Ziua achitării penalității se ia în calcul, fiind considerată zi de întîrziere a plății.

În conformitate cu prevederile art. 947 alin.(1) Cod Civil, clauza penală este o prevedere contractuală prin care părţile evaluează anticipat prejudiciul, stipulînd că debitorul, în cazul neexecutării obligaţiei, urmează să remită creditorului o sumă de bani sau un alt bun (penalitate).

Potrivit art. 942 alin. (4) Cod Civil, în cazul în care s-a stipulat o clauză penală, creditorul poate să ceară, la alegere, fie dobînda de întîrziere calculată conform dispoziţiilor prezentului articol, fie penalitatea pentru întîrziere. De asemenea, creditorul poate cere despăgubiri pentru prejudiciul cauzat în partea neacoperită de dobînda de întîrziere.

În conformitate cu art. 943 alin.(1) Cod civil, dobînda, dobînda de întîrziere sau, după caz, penalitatea se calculează numai asupra sumei de bază a obligaţiei pecuniare (capitalului).

Iar, în conformitate cu dispozițiile art. 949 alin.(1) Cod Civil, dacă penalitatea este stipulată pentru cazul în care debitorul nu execută obligaţia, creditorul poate cere atît executarea obligaţiei, cît şi plata penalităţii. Nu se poate cere atît executarea obligaţiei, cît şi plata penalităţii dacă penalitatea s-a stipulat cu titlu de despăgubire în locul prestaţiei şi nu doar cu titlu de mijloc de garantare a executării obligaţiei.

În conformitate cu prevederile art. 10 lit. h) Legea asociaţiilor de economii şi împrumut nr. 139 din 21.06.2007 (cu modificările LP93 din 07.04.22, MO129-133/29.04.22 art.231, în vigoare 29.05.22), Asociația nu este în drept să aplice rata dobânzii de împrumut anuală specificată în contractul de împrumut dacă aceasta depășește 50%, iar toate celelalte plăți aferente (comisioane, taxe, penalități, dobânzi de întârziere și orice alt tip de plată), cu excepția dobânzii, pe o zi de împrumut depășesc 0,04% din valoarea totală a împrumutului, în cazul împrumutului acordat membrului debitor persoană fizică care intenționează să beneficieze sau beneficiază de serviciile asociației de economii și împrumut pentru necesități nelegate de activitatea de antreprenor sau de cea profesională.

Potrivit art. V alin. (1) Legii nr. 93 din 07.04.2022 pentru modificarea unor acte normative (1) Prevederile art. I punctul 3, ale art. II punctul 1 și ale art. IV punctul 3 care țin de aplicarea limitei la rata dobânzii și a celorlalte plăți aferente se vor aplica situațiilor juridice în curs de realizare, cu sau fără modificarea contractelor corespunzătoare, în ceea ce privește creanțele ce urmează a fi încasate, prin calcularea produsului dintre 0,177%, aplicat soldului creditului rămas la expirarea termenului de 2 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, și numărul de zile rămase până la scadența contractului de credit/leasing financiar.

Reiterând conținutul normelor sus citate prin prisma situației din speța data, Colegiul Civil, constată că penalitatea de 2112,00 lei, (calculată pentru perioada de 22 februarie 2025 - 1 septembrie 2025) corect a fost calculată și încasată de instanța de fond, or după cum rezultă aceasta a fost stabilită în limitele impuse de legiuitor de 0,04%.

În contextul celor menționate supra, Colegiul Civil dă o apreciere critică argumentelor expuse de apelant în cererea sa de apel precum că clauzele contractuale prevăzute la pct. 2.3. în partea ce prevede obligația de plată a dobânzii

de întîrziere în mărime 30,00% anual și pct. 3.5. în partea ce prevede obligația de plată a penalității de întîrziere în mărime de 0,04% pe zi din contractul de împrumut ***** din 10 iunie 2024 sunt abuzive, și urmează a fi declarate nule, or după cum s-a constatat clauzele contestate au fost formulate în mod clar și inteligibil, fiind aduse la cunoștința împrumutatului anterior semnării contractului, iar cuantumul dobânzii de întârziere și al penalității nu depășește limitele admise de legislația în vigoare.

Totodată, apelantul nu a prezentat probe pertinente și concludente care ar demonstra existența unui dezechilibru semnificativ între drepturile și obligațiile părților, contrar cerințelor bunei-credințe, ori faptul că respectivele clauze i-ar fi fost impuse fără posibilitatea reală de a lua cunoștință de conținutul acestora sau de a refuza încheierea contractului.

În asemenea circumstanțe, Colegiul Civil reține că simpla invocare a caracterului pretins abuziv al clauzelor contractuale, fără administrarea unor probe pertinente în susținerea acestor afirmații, nu poate constitui temei pentru declararea nulității acestora, or potrivit prevederilor art. 118 alin. (1) Cod de procedură Civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

Din considerentele menționate supra şi având în vedere faptul că, hotărârea primei instanțe este întemeiată şi legală, iar motivele invocate de apelant sunt neîntemeiate și repetitive, Colegiul Civil ajunge la concluzia de a respinge apelul declarat şi de a menține hotărârea judecătoriei Drochia, sediul Rîșcani din 29 septembrie 2025.

Conducându-se de prevederile art. 385 lit. a) Codul de procedură civilă, completul de judecată al Colegiului civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Nord, -

DECIDE:

Respinge cererea de apel declarată de Vangheli Dumitru prin intermediul avocatul Bălănuță Ion.

Menține hotărârea judecătoriei Drochia, sediul Rîșcani din 29 septembrie 2025, emisă în cauza civilă în procedura scrisă a cererilor cu valoare redusă, la cererea de chemare în judecată înaintată de A.E.Î. „Corlăteni”, împotriva lui Vangheli Dumitru, Vangheli Anişoara și Nenescu Sergiu cu privire la încasarea datoriei, dobânzii și penalității, și *cererea reconvenţională* înaintată de către Vangheli Dumitru împotriva A.E.Î. „Corlăteni”, intervenienți accesorii Vangheli Anişoara și Nenescu Sergiu cu privire la declararea nulității clauzelor abuzive.

Decizia fiind definitivă şi irevocabilă de la pronunţare.

Preşedintele completului,

judecător **Elena Grumeza**

Judecători **Natalia Costaș** **Ivan Parii**